

**RAPORT ANUAL
DE ACTIVITATE (CERCETARE)**

**ASOCIAȚIA CENTRUL PENTRU STUDIUL
DEMOCRAȚIEI**

2023

<https://www.democracycenter.ro>

Strada Minerilor, nr. 85, sala 302

Cluj-Napoca, Cluj

office@democracycenter.ro

I. DESPRE NOI

Centrul pentru Studiul Democrației (CSD) este un think-tank înființat în anul 2006 în cadrul Departamentului de Științe Politice, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, în cadrul căreia funcționează ca centru de cercetare acreditat. CSD a dezvoltat, de-a lungul timpului, proiecte de cercetare și analize cu precădere din perspectivă comparată, cu o importantă componentă aplicată, pe teme ca: democratizare, migrație, etnicitate, educație civică, design instituțional sau comportament electoral. Colaborările noastre acoperă instituții precum Parlamentul României, Administrația Prezidențială, instituții ale administrației locale sau organizații ale societății civile.

Echipa de cercetare a centrului reunește cadre didactice și de cercetare din cadrul Departamentului de Științe Politice al FSPAC, colaboratori de la alte facultăți din cadrul UBB, profesori din universități partenere din străinătate și studenți doctoranzi din cadrul departamentului de Științe Politice.

ASOCIAȚIA CSD

Odată cu diversificarea colaborărilor derulate de CSD și a proiectelor în care acesta s-a implicat, cu precădere în zona societății civile, a fost creată, în octombrie 2012, Asociația Centrul pentru Studiul Democrației (ACSD). Activitățile ACSD vin în completarea cercetărilor derulate de Centru, prin proiecte aplicate și colaborări cu organizații civice cu preocupări conexe, precum educația și promovarea cetățeniei democratice.

Consiliul director al ACSD este format din:

**George Jiglău – președinte
Melania Leșe - director executiv
Anca Sinea – vicepreședinte
Carmen Greab – vicepreședinte**

II. MISIUNE

Misiunea ACSD este aceea de a contribui la construcția democratică din România, prin intermediul inițierii unor cercetări independente, îmbunătățirii procesului decizional și promovării valorilor democratice și a cetățeniei active.

În vederea îndeplinirii acestei misiuni, Asociația și-a stabilit următoarele obiective:

- **facilitarea, dezvoltarea și realizarea de cercetări științifice și sondaje relevante pentru misiunea ACSD;**
- **dezvoltarea comunitară prin implicarea cetățenilor în procesul de elaborare a deciziilor și politicilor publice;**
- **implicarea activă a tinerilor în viața comunității;**
- **inițierea, dezvoltarea și încurajarea de parteneriate și colaborări la nivel, local, regional, național și internațional;**
- **monitorizarea procesului de democratizare și integrare europeană în România.**

Pentru atingerea obiectivelor sale, Asociația dezvoltă următoarele activități:

- **realizarea de sondaje și activități de cercetare;**
- **asistarea diverselor asociații, autorități publice locale, centrale sau internaționale în vederea îmbunătățirii procesului decizional și a construcției democratice;**
- **servicii de expertiză, consultanță, formare și training pentru comunități, organizații, instituții publice și persoane implicate activ în construcția democratică din România;**
- **campanii de promovare și advocacy;**
- **editare de publicații, periodice, broșuri informative și alte asemenea materiale ce au legătură cu misiunea Asociației, inclusiv pe suport magnetic;**
- **organizarea de seminarii, conferințe, mese rotunde, dezbateri publice, schimburi de experiență care vin în sprijinul îndeplinirii misiunii Asociației;**
- **crearea și facilitarea creării de noi parteneriate, rețele și federații.**

III. PROIECTE DERULATE ÎN ANUL 2023

În ceea ce privește CSD, domeniul de activitate al think tank-ului este unul extins, experții noștri alegând domenii diferite în care să își folosească expertiza.

În anul 2023, CSD a făcut parte din următoarele proiecte:

1) ENCHANT - HORIZON 2020 (octombrie 2020 - decembrie 2023)

<https://enchant-project.eu>

Programul are ca obiectiv identificarea celor mai eficiente măsuri de îmbunătățire a comportamentului de consum de energie. Proiectul vizează peste 14 milioane de consumatori din Norvegia, Austria, Italia, Germania, Turcia și România, fiind cel mai amplu proiect experimental de acest gen derulat de comunitatea științifică până în prezent.

Proiectul urmărește efectele în opțiunile de consum ale unor mesaje privind consumul de energie transmise de autorități sau companii furnizoare, după caz. Rezultatele alimentează un sistem de inteligență artificială programat să producă recomandări de politici publice în baza unor modele dezvoltate pe datele culese din teren de-a lungul proiectelor aflate în derulare sau a unui mare număr studii de profil derulate la scară mai mică în trecut generând scenarii complexe de luare a deciziilor. Obiectivul final este producerea de modele de politici publice care să alimenteze factorii de decizie din sferile publică și privată cu impact în termeni de eficiență energetică la nivel european, național și local.

În cadrul proiectului ENCHANT Municipiul Cluj-Napoca este parte a unui consorțiu de 11 actori relevanți din 6 țări. În România proiectul este realizat în parteneriat cu Universitatea Babeș-Bolyai, Asociația Centrul pentru Studiul Democrației și Electrica Furnizare.

În anul 2023, Proiectul ENCHANT a lansat platforma ENCHANT, prin care au fost colectate date cu privire la consumul de energie și la comportamentul consumatorului, în țările participante în proiect. Datele sunt colectate printr-o metodă consacrată în medicină denumită Randomized Control Trail (RCT) și vizează participarea voluntară a gospodăriilor în grupuri experimentale care testează comportamente de consum. Tehnicile de intervenție comportamentală bazate pe știință, testate anterior în laboratoare, sunt testate în ENCHANT în viața

reală, într-un efort la scară largă fără precedent, care vizează milioane de cetățeni europeni.

Faptul că în ENCHANT participă consumatori din șase state europene produce o oportunitate imensă de învățare a comportamentelor de consum într-o varietate de contexte sociale, economice sau culturale, producând o bază largă de soluții de politici publice.

2) EUKI - JUST CARBON TRANSITION (octombrie 2021 - decembrie 2023)

<https://www.euki.de/en/euki-projects/>

Scopul pe termen lung al acestui proiect este de a crește înțelegerea și cunoștințele pe tema implicațiilor sociale ale decarbonizării și tranziției către o economie verde în rândul publicului și decidenților din România și Polonia. Prin îmbunătățirea bazelor de date cu privire la modul de a pune prețul carbonului în plan social compatibil, proiectul are potențialul de a crește acumularea de date și schimbul de cunoștințe, respectiv de a spori implicarea și asumarea opțiunilor de politică pentru energie curată și facilitează dezvoltarea unui set de instrumente integrat pentru politici. În plus, prin implicarea factorilor de decizie din ambele sfere sociale și climatice precum și diferite grupuri de părți interesate, proiectul își propune să faciliteze relații de lucru mai bune pentru mai mult elaborarea holistică a politicilor care ia în considerare rezultatele sociale atunci când elaborează politică climatică. În sfârșit, perspectivele adunate asupra impactului distributiv al prețului extins al carbonului, asupra potențialelor măsuri de atenuare și ale acestora implicațiile pot fi extrapolate pentru a informa mai bine elaborarea politicilor UE.

Acest proiect va consolida bazele de date din Polonia și România privind prețul carbonului în domeniul clădiri și transport, subliniind potențialul impact negativ și oferind opțiuni pentru a aborda în mod eficient mediul și politicile sociale privind carbonul.

3) OBSERVATORUL ROMÂN AL SĂRĂCIEI ENERGETICE - EUROPEAN CLIMATE FOUNDATION

<https://saracie-energetica.ro>

Sărăcia energetică este o provocare importantă și un fenomen complex, ce necesită resurse substanțiale și cu un grad ridicat de sofisticare pentru combaterea eficientă a acestuia. Sistemul actual de ajutorare a celor aflați în situație de sărăcie

<https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/displaylobbyist.do?id=537664450623-07>
www.democracycenter.ro

energetică continuă să excludă multe gospodării în nevoie, la nivel național. De fapt, direcționarea greșită a ajutoarelor este una dintre principalele probleme ale sistemului existent.

Pentru a identifica cele mai bune soluții, existența unui organism multidisciplinar format din experți de top, care să ofere o perspectivă de 360 de grade asupra fenomenului sărăciei energetice în România, este primordială. Finanțat de European Climate Foundation, ORSE adună o echipă de experți relevanți în domeniul pentru asigurarea acestei perspective.

În acest context, Centrul pentru Studiul Democrației, una dintre cele mai importante organizații care se ocupă de sărăcia energetică din România, este inițiatorul Observatorului Român al Sărăciei Energetice.

4) ENERTOWN (Aprilie 2024 – Martie 2024)

www.enertown.ro

Proiectul EnerTown își propune să sprijine dezvoltarea orașelor verzi și sustenabile printr-o platformă inovativă dedicată administrațiilor locale, organizațiilor non-guvernamentale și cetățenilor interesați de îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea emisiilor de carbon. Platforma oferă soluții practice și informații privind utilizarea energiei regenerabile, economisirea de resurse și adaptarea la schimbările climatice.

Obiective:

1. Promovarea inițiativelor de energie verde la nivel local;
2. Facilitarea colaborării între autorități, comunități și experți în dezvoltarea durabilă;
3. Furnizarea de instrumente pentru analiza și monitorizarea impactului inițiativelor de eficiență energetică;
4. Îmbunătățirea accesului cetățenilor la informații relevante despre practicile ecologice și sustenabilitate.

Proiectul urmărește să creeze un mediu favorabil tranziției ecologice prin informare, educare și mobilizarea resurselor locale în vederea implementării de soluții sustenabile. Printre rezultatele scontate se numără creșterea numărului de inițiative de energie verde, implicarea activă a comunităților în procesele de decizie și consolidarea unui parteneriat durabil între autoritățile locale și cetățeni.

5) DO IT SMARTer

<https://eeagrants.org/archive/2014-2021/projects/RO-ENERGY-0067>

Scopul principal al acestui proiect este de a oferi o soluție completă pentru nevoile de gestionare a energiei ale clienților, bazată pe managementul cererii laterale pentru economii de energie și costuri. Soluția dezvoltată aduce noutate prin utilizarea calculului Edge și a inteligenței artificiale și integrează senzori și funcționalități de clădire într-o singură poartă comună, oferind posibilitatea ca diferiți furnizori de servicii să opereze pe același hardware, cu o sursă de date deschisă și scalabilitate. În cadrul acestui proiect, echipa CSD se ocupă de maparea și adresarea sărăciei energetice în cadrul Municipiului Alba Iulia.

Scopul proiectului este de a integra și combina gestionarea diferitelor tehnologii energetice: surse de energie regenerabilă cu tehnologii de stocare, controlul sistemelor de încălzire, ventilație, aer condiționat, iluminare, încălzire și răcire într-un sistem de gestionare a clădirilor și energiei, pentru a asigura o gestionare eficientă și optimizată a energiei și acoperirea celei mai mari părți posibile din sursele de energie regenerabilă, dar și de a măsura felul în care se pliază nivelul actual al sărăciei energetice în cadrul unor astfel de operațiuni de integrare și gestiune.

6) Centrul pentru Studiul Societății Civile

<https://www.democracycenter.ro/romana/cercetare/centrul-pentru-studiul-societatii-civile>

Pentru a înțelege mai mult despre cum funcționează sectorul nonprofit și filantropia din România, Centrul pentru Studiul Democrației (CSD), înființează o linie de cercetare privind societatea civilă cu sprijinul financiar al Romanian-American Foundation.

Proiectul are ca scop crearea unui Centru de expertiză în materie de date și cunoștințe despre funcționarea societății civile, comportamentul donatorilor și practicile finanțatorilor instituționali, precum și construirea unei rețele de cercetători și organizații capabile să contribuie la dezvoltarea și implementarea unei agende de cercetare cu relevanță practică pentru sector. Poți afla mai multe informații despre Centru, aici.

Primul proiect în cadrul acestei linii de cercetare este o analiză detaliată a nevoilor ONG-urilor în materie de date, studii/analize și expertiză. Analiza va identifica domeniile/temele de cercetare relevante pentru societatea civilă din România, precum și ariile în care ONG-urile au cea mai acută nevoie de expertiză și

<https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/displaylobbyist.do?id=537664450623-07>
www.democracycenter.ro

profesionalizare, pentru ca ulterior acest Centru să devină unul de suport pentru organizațiile țintă.

CSCS dorește să colaboreze cu instituțiile de învățământ superior, institute de cercetare, cercetători independenți, organizații neguvernamentale și companii private care doresc să dezvolte studii în domeniul societății civile, unul dintre obiectivele majore fiind atragerea de cercetători competenți către această arie de cercetare. În plus, Centrul își propune construirea unei rețele capabile de colaborare și coordonare în vederea dezvoltării și realizării unei agende de cercetare coerente cu impact la nivelul practicilor organizațiilor neguvernamentale și finanțatorilor instituționali.

IV. STRATEGIE 2024

Strategia CSD pentru anul 2024 este aceea de a finaliza cu succes proiectele aflate în derulare, continuând să se implice cu entuziasm în noi proiecte de cercetare/ policy making.

În conformitate cu misiunea sa, CSD țintește înspre a fi parte din cât mai multe proiecte de cercetare pe arile sale de interes, urmărindu-se obiectivele, conform Statutului, după următoarele principii:

- **respectarea legislației în vigoare:** ACSD respectă legislația referitoare la gestionarea corectă a organizațiilor neguvernamentale, legislația fiscală, legislația referitoare la voluntariat, la egalitatea de șanse și nediscriminare, la drepturile fundamentale ale omului, Constituția țării și orice alte norme legislative care se interferează cu activitatea sa.
- **non discriminarea:** ACSD promovează explicit nondiscriminarea activă și promovarea activă a egalității de șanse pentru toate persoanele.
- **transparență:** ACSD va face eforturi explicite de a asigura transparența activităților și gestionării sale. În acest sens, echipa ACSD va avea o abordare proactivă în diseminarea rapoartelor anuale ale organizației și va facilita accesul tuturor celor interesați la informația solicitată, în măsura în care aceasta nu face parte din categoria informațiilor confidențiale.
- **responsabilitate socială:** ACSD promovează activ conceptul de responsabilitate socială; mai mult, prin organizarea a cel puțin un eveniment anual de implicare a membrilor sau angajaților ACSD ca voluntari în cadrul unui proiect în beneficiul comunității.